

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BETSBÖL Szombaton 9. Januariusban 1790.

B E T S.

A' múlt 1789-dik esztendőben meg-hóltanak Béts-
ben mindenestől fogva 13-ezer 261 személ-
lyek; kik között 3647-en férfiak; 2989-en fejer tse-
lédek, 3463 fiu gyermekek, 3162-en Leánkák valá-
nak. — Ezek közül 389-en rothasztó hideglelésben
hóltanak-meg, 628-an Gutta-ütésben, és 356-an him-
lőben. — Születettek férfiu gyerekek 15097-en, Leány-
gyerekek 4722-en, mind öszve 9819-en. Ezeken kívül
457-en halva jöttek a' Világra. Innen láthatni,
hogy a' meg-hóltak' száma sokkal nagyobb mint
a' születetteké, melynek az oka a' katonaságnak
Béts.

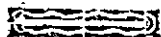

Bétsben nem léte; mert külömben a' hóltak' szá-
ma mindég kevesebb, mint a' születteké Bétsben
békefélegnek idején. — Meg-házafodtanak, vagy Pá-
rafodtanak tavaly Bétsben 2009 pár ifjak.

A' Bétsi Udvari Német Ujságban ezt olvásuk
, Az érdemes Pesthi Polgárság nem szünik meg a'
maga Hazafui és Keresztényi jó tselekedeteit büz-
gon gyakarolni. Minthogy Belgrádnak ostromlásá-
ban sok szánakozásra méltó Parasztak, kik az os-
trom Sántzokat álsák vala, szerentsétlen életjéktől
meg-fosztattak; tehát el-végzette Pest városfa ma-
gában, hogy ezeknek gyámoltalanul maradtott Ö-
vegyeiknek és árváiknak számokra egy alamisna
gyűjteményt tsináljanak, mely által 400 n. farintak
gyűjtettek öszve. Ezen 100-tól 1000 uzsorára a-
dott alamisna Kapitálifotska, a' múlt hónapnak
27-dikén, a' Város háza előtt, 1000 's meg ezer
érzékeny göny-hullatáfok között, bizonyos ki-vál-
loztott érdemesebb Polgároknak jelen létebben, e-
zen ügye-fogyottak között ki-osztaték. — Ugyan
ezen napon egy ide való Atsmester *Hakker Jozsef*
ebédre hivatá mind azokat az all Tiszteteket és kö-
embereket, az ott lévő katonaság közzül, valakik
tsak a' vitézségnek nyert jutalom pénzével valának
fel-ékesítve, és maga a' Gazda némely érdemes
Polgárokkal Udvaral vala ezen vitézeknek asztal-
lok körül. Ezen férfiak alig ülének-lé az asztalhoz
midön ama Haza edgyik fénylő gyűrű köve Gene-
rál Gróf *Sztáray* véletlenül bé-toppona közikbe,
hogy ezen gyülekezet innapének részefse lehessen
Ezek egy nagy tántzaló Palotában valának asztal-
hoz

hoz ülve; a' leg szebb Török-muzsika zengedez va-
 la; jó Budai borral valának minden pohorak meg-
 töltve — az ő Felsője; a' *Laudon*, a' Haza, és e-
 zen jól-tévőnek szerentséjéért való Vivát kiáltással
 zeng vala minden szegelyet. Midőn ez így folyna,
 az alatt Obestlájdinánt *Mikholetti* és sok más Grá-
 nátéros Tiszt Urak is érkezének közikbe. Midőn
 az ebédnek vége leve, és az asztaltól ezek a' vité-
 zek fel kelének, meg ajándékozá ezen Atsmesser Bü-
 dán lakó Testvérjével edgyütt mind az all Tiszte-
 ket; mind a' köz-embereket, és a' Török-muzsika
 mellett egy tántzaló mulattság indula, hól a' Fe-
 jérnépnek leg-szebb része jelenvén-meg; minekután-
 na a' Tisztek közül is sokon ide gyűltének volna;
 öszve elegyedének minden rang vállagatás nélkül;
 és igen szép mulátságot tartának. — A' Belgrád
 vára meg-yevődinek számokra, a' Pesti Polgárság ál-
 tal öszve-gyűjtött savanyó Káposzta is Dec. 30-di-
 kán, az ott lévő 10 Batalion Gránátérosok között
 el-ösztatott.

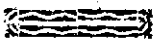
Az Allion hegyéről azt írják Dec. 14-dikén:
 A' *Durlókh* Sergének 600 főből álló szabad katonái
 Obester *G. Auersberg* alatt; a' hóban magokat el-
 ásták; és az Orlovai Törököket meg-szűnés nélkül
 háborgatják. A' Vár körül szüntelen szágodoznak
 a' keménylövő Stuttzások; és mihelyt a' Jantsár ki-
 lépik a' Kaszamántából lövik agyon. A' mi itt lé-
 vő népünk el-gondolhatatlan erőt; maga meg-latá-
 rozást és minden sonyoruságnak bátorságos ki-állá-
 sát mutatja. Az Obester őket fával, lisztel; és min-
 den szükséges dolgokkal előre úgy fel-készítetté;

hogy ha még keményebb és rend-kivül mostoha idők lennének is, meg-ne szűküljenek, és a' mi itt lévő népünk igen jó korban és egészségben vagon. Szuppának felől is egynéhány 1000 akó bor kéfzen áll ezeknek számokra; tsak az az egy terhes, hogy a' hegyre való fel-költöztetés most igen nehéz. A' Törökök minden nap ágyuznak a' mi Battériáinkra, és mi is mindég tromfal felelünk a' tromfra, és többnyire mind a' két részről bombikkal vagon a' tüzelés. Az Orsovai bé-rekesztett Törököknek igen nyomorúttól sorsoknak kelletik lenni, mivel semmit bé-nem vihetnek.

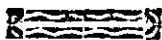
Rágusából az iratik a' Skutari Basa és a' Montenigritákról Nov. 30-dikán, hogy: A' Montenigrobéliek és Brégiaiak öszve-állattanak, és a' Skutari Basának jelen nem léteben éppen akkor akarnak vala ennek 2 várofsaira Podgoritzára és Spuzurára-ütni, midön meg-hallák, hogy a' Skutari Basa az ő sükeretlen tsatázó mezejéről Boszniából, Sergének egy nagy részével Albániába visszaz-indúlt, és 6000 katonáit előre küldötte, hogy ezen fenyegetődzés alatt lévő 2 Városoknak segittségül lennének. Midön ezt a' Montenigrobéliek meg-hallottak 3 — 3 ezerből álló 2 seregre osztották magokat, a' Skutari Basa Sergének útját titkon valamely szoros helyen el-állották, és annak nagy részét le-apritották, és a' többit pedig el-szélesztették; a' Montenigrobéliek pedig tsak 32 embert vesztettednek-el, és 14-en kaptanak sebet. — Éppen ebben az időben vala Albániában egy Kapudtsi Basája a' Portának, kire a' vala bizva, hogy az ott lakó Törököket fegy-

ver

verbe-öltöztetse, és a' *Bosznidban* lévő *Serget* ezekkel meg-erősítse. A' *Hertzegovina* nevü Tartományból 8000 katonát kíván vala, minden fegyver és eleségbéli készülettal, de a' *Lakólok* mentegetik vala magokat azzal, hogy ők a' *Montenégrobéliektől* való félelemnek miatta a' magok földjeket a' néptől nem üresíthetnek ki, hanem eleségbéli dolgokkal a' lehetőségig fognának szolgálni — a' honnan a' *Fré-bignai Ozmán Béghnek* fia *Sziatovikk* 4500 darab juhat, és 800 ökröt öszve-is gyűjte itten, 300 Törököt maga mellé veve, hogy ezen *Barmokat* *Boszniába* a' *Skutari Basa* *Serge* gyomrának áldozza. A' *Montenégrobéliek*, kik a' Törököknek tsak leg-kisebb mozdulásokra-is két füllel fülelnék, meg indittanak alattomban 600-at magok közül, el-álják a' *Barmot* hajtó Törököknek útjokat, azokra olly szörnyü láрма és vakmerő erővel tsapának, hogy a' *Basa* fiát 11-ed magával el-lövék, a' többet el-kergeték, és a' fenn számlált *Barmokat* mind prédába nyerék és *Montenégroba* hajták, noha magok közzül tsak kettő sebelítették-meg.

A' *Lembergi* és *Erdélyi* *Levelekből* értjük, hogy *Bukoreszben* már annyira meg-atta magát a' Tél, hogy a' mi *Oláh* országban lévő népünk egy kis tsendes nyugodalmat várhatna tsatában bádgyat tagjainak, ha külömben drágaság nem vólna; de a' *marhák* eledele nevezetesen olly szük, hogy *Hertzeg Koburg*-is a' maga *Tábori Lovainak* nagyobb részét *Moldvába* *Románba* kéntelenítettik küldeni telelni. — *Székely Húszár* fő *Hadnagy Pelley* Ur, a' múlt két esztendőbéli tsatázásokban megromol.

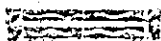
romolván és nyavalyásodván, *Hotimba* tétetett által, az első Várörző Sereghez. — Az Erdélyi Tudósítások szerint H. *Hohenlohenak* változó negyed-napi hideglelése vagyon.

Apróbb jegyzések,

A' F. Császár a' maga nyavallyáiból észrevehető képpen kezdett jobban lenni, csak hogy még a' huruttal vagyon egy kissé baja, mely miatt sokszor lélekzetet is alig vehet. — — — Obesler Hertzeg *Fürstenberget* ő Felsége Generál Májorrá tenni méltóztatta. — Fligel Adjutánt Májor *Hájd Ur*, a' *Laudon* Sergénél Obesflájdinántá lett. — Kapitány *Büdeskuty* a' *Devins* Sergétől az *Eszterházy* Antal Sergéhez ment által Májornak. Kapit. *Stipsitz Ur* Májorá és a' *Laudon* Fligel Adjutántjává tétetett; tehát Magyar ezen Vitézek vitézének Adjutántja. — Kapitány *Götz* és lovas Kapitány *Millorádovits* Urak mind ketten a' *Vukhásovits* Sergénél Májorok lettek. Ezen utolsó All-Hadnagyúl ment vala harmadideje a' N. Magyar K. Testörző Seregtől a' Táborban már most Májor -- és ifjú ember. — Ugy mondják, hogy Fegyvertármester *Dalton Ur* Morvába tétetik szolgálatra. — A' mostani Uralkadó *Anhalt Götheni* Hertzeg Obesflájdinántá, az Öttse pedig Májorrá tétettek. — Generál Hertzeg *Durlakh* megholt. — Az Anstria Ház edgyik kemény szlopának Státus Kantzellarius Hertzeg *Kaunitz* Urnak is a' napokban bádgyadazó egészségtelen órái valóznak, de már most magát frissen mondatik érezni

ni. — A' következendő tsatázáshoz szintén olly nagy erővel készülünk az idén, mint tavaly; azonban a' békeiséghez való reménység el-nem múlt, ha tsak az idegen Udvarak' titkos Politikája nem szövi a' Gátat. Sokon a' Pruszfiai Udvar Felséges Uruknak leg-meg-bizottabb Baráttjának lenni állítják; mely ha ugy van — tsendes a' békeiség — de még most semmi bizonyost állítani nem lehet, minden setétségben hever. — Az Orosz Követ *Bulgakov* Ur, Konstantinápolyból lett meg-érkezése után, tsak keveset múlata Bétsben, és Jászvárofsába indula, a' hová B. *Herbert* és B. *Thugat* Urak-is indulandók, ha el-nem indultak, hogy a' háborut a' fegyver-éliről a' békeiség' tanátsára vegyék, és ugy haljuk, hogy a' Porta részéről a' *Rájsz Effendy* (a' Porta Státus Kantzelláriusa) már Dec. 14-dikén Jászban vala ezen tzállal.

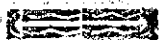
A' *Katholikum*, vagy *Austriai Belgiumban* hogy légyen az állapot ki ki gondolhatja. Ez tsak *Limburgból* és *Luksemburgból* áll most, hól többnyire Németek a' Lakafok. *Flándria*, *Brabántzia*, *Antverpia*, *Meklen*, *Henegau* és *Námur* minnyájon el-állottanak, és azt a' *Van der Noot* nevü Prokátort, ki itt a' zenebonás nép Perit folytatja, mind szabadittójokat ugy tisztelik. Egy utazó azt beszél, hogy midön ő *Luksemburgban* vala a' múlt hetekben, már a' *Pátrioták Luksemburgtól* is tsak 2 mért földnyire valának; kik ostrommal ezt-is magokévé tenni kívánnyák vala; meddig sognak ezek-is tehát hívségben maradni, bizonytalan. — — —

Van der Noot magát a' Francia nép. közönséges Agensének nevezi. A' Francia Királynak szövetkezést ajánlott az edgyesült Tartományok nevében, de az a' hira, hogy nem fogadta, hanem — más Udvaroknál; nevezetesen a' Londoninál állitják, hogy nem haszon nélkül kereshetnek volna. Csak így forog a' világi *Maria Theresát* édes Anyoknak kiáltották, és halálán egész Tartományok Gránkoztak, most II. dít JOSEF szárnyai alól ki kívánkoznak. — Ki-mondhatatlan az a' szeretet;

A' rohába maradt;

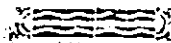
Francia országban nagy a' drágaság; de az helyre a' közönséges tsendesség; épülnek azok az Otzalapok, mellyeken a' leg-szerentsébb és bolderabb Birodalom fog valahára állani. A' Papok, minden jószágaiknak elvesztése mellett is a' Státus közönséges hasznát tekintik, mint igaz Hazafiak, még magok önként adnak pénzt a' Klastromosok ezen közönséges jóra; azért már most a' Szerzetek is Depulátust tartanak a' gyűlésben; itt a' Papi dolgok csak pé-mutattnak és a' Papi Commission igazittatnak. — A' mely Klastromok el-töröltetnek, nagy

zoknak Papjainak illendő lakó helyet és élelemre valót adnak holtak napjáig, és mindeneket igen nagy tsendességben szednek rendbe. — A^o Konstantinápolyból vett Levelek szerint, itt ugy hiszik, hogy ha a^o télen békelesség nem lesz; mint hogy a^o Törökség erről, a^o köz-nép, még csak halálni sem akar, a^o jövő esztendőben 15 esztendőstől fogva 50-ig minden fegyvert fog. Trásztróvól Musztól fogni, és már a^o Mahuméd titkos Kints-tárja is ekkor ki-fogna nyittatni. Ekkor lesz módjak a^o Húzároknak Arany és Ezüst érdem pénzre szertenni; de mi csak azt gondoljuk, hogy ezen Crapulájából a^o Porta ki-fogja magát alunni, a^o nálunk sem kellett a^o tsendes békelesség; mert — Egy Szentgyörgye Levélből azt olvasom, hogy Szentgyörgy Városában, a^o mely Városról a^o székheli Horvát Sereg nevezetik, 428 Ház van, 1000 Öveg pedig 500, és 15 — 16 esztendős Horvát Székely fitkó már fegyverben gyakorolja magát.

Kisfesztekintés a^o közelebbi múlt 1789-dik Esztendőre.

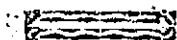
Ezen esztendőt a^o késő maradók előtt is neveztessé tették 2-dik JOSEFnek Vitézei, kik oly tsudára

dára méltó dolgokat tselekedtenek, hogy a' fényes Portának Fundamentuma-is megrendülni láttatott benne: mintha a' szerentse, okosság és vitézség ezen három hatalmas Isten-Afzszony egy frigyban lettek volna a' *Josaf* vitézeivel. Kilentz-száz ágyukat vettek el ezek az Osmánoktól ezen elzendőben; fel-dultak ezek 2 Török Tábort az Oláh-országban; hármat Foksánnál; és a' Nagy Vezér táborát Rimniknél az Oroszok' segítségével. Grádis-kát 17 nap alatt, Belgrádot 22 napok alatt megvették; Bánátból a' Törököket kiűzték; Kládovát retentő Nevek által meggyőzték; Bukurestet, Oláh-orzágnak és Serviának nagyobb részével edgyütt elfoglalták; és útát nyitottak magoknak Bulgár-orzágra éjszak és nap nyugot-felé. Mególtalmazták Erdélyt és Magyar országot a' Pogány ellenségnek pusztításától, azért is egymást váltotta fel a' győzedelmi dicséreteknek zengedezése, és az érdemes Vitézek' nagy Neveinek mindenek szívében örök Emlékezet' Ofzlopá emeltetett. — Az Oroszok megvették *Bendert*, melynek őrizete 16-ezerből, lakosainak száma pedig 38-ezerből állott, a' Keresztyéneket oda nem számlálván: 3-száz réz ágyukkal és 25 mo'sárokkal valónak Bendernek jól meg-épült falai meg-rakva; hadi és élésre tartozó készület igen felesen találtatott benne. Nagyra emeltetett 2-dik *Katharina* Muszka Tsászárnának Neve, mind vitéz hadi Férjiai által, mind pedig, hogy a' fegy-

vet

Ugyer zörgések között is a' Tudományoknak és szép mesterségeknek gyarapításáról el nem felejtkezett; hogy ezen szelid mesterségek által a' durvább népek is formáltassék. — A' Svédok és Muszákok között való háboru, minden nevezetes történetek nélkül végeződött; azt tsakugyan 3-dik *Gustáv*-ról örömmel ítélik a' Svédok, hogy 12-dik *Károlyt* vitézséggel feléri, és böltsésséggel fellyül mulja. — Pruszfiában *Fridrik Vilhelm* az áldott békeféséget fenn tartotta, Népeének mindennémü böldságát munkálodta; sőt egész Európában is a' békeféségnek helyre állításán érzékeny szível igyekezett: gyermekeinek a' himlőből felgyógyulásáért közönséges hála adást tartatott, és a' himlőt, bé-óltó Orvosnak *Brownénak* 10-ezer Tallért ajándékozott. Ugy látzik hogy Pruszfia Lengyel országot a' Muszka Udvar ellen segiteni kívánnya. — A' Lengyel-orzági Diétán ezen esztendőben sok dolgokról tanátskoztak, és igen keveset végeztek; gyakran az Országnak belső dolgairól a' külsőre is tekintettek, míg erejek nem vólt valamit rajta segiteni. Ezen Országot a' jövendő idő több zenebonával fenyegeti, már a' Városok Nemesi prærogatívát kívánnak, és a' Polgárság le akarja rázni a' szolgálatnak lántzát. — A' Frantzia-orzági dolgokra nézve ezen esztendő nevezetes Epokha lészén; de nem szükség 16-dik *Lajosnak* történeteit most itt elő számlálni, mert külömben is azok a' késő maradék előtt tsak meséknek fognak láttzani: a' zenebonának itt sints még vége, és a' Frantzia Nemzet még az ujja születésnek hónapjait ki nem töltötte; az *Aristocrázia* még ural.

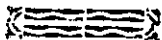
uralkodik, pénz nintsen az Ország' Kassa'jában. Sokat adakoztak ugyan a' Frantziák, és igyekeznek Nekker is a' papiros pénzel segiteni a' szükségen, már a' jövendő meg-mutatja mire mehetnek. — A' Brabántziaiak Frantzia-orzággal szövetségre kívántak menni, de még sem a' Királytól sem a' Nemzeti gyűléstől feleletet nem vettek. — Brüsszel nem régen lakó várossa vólt a' 2-dik JOSEF Fő Törvény-székének; most ottan a' Nemzet Deputásusi és a' Mecheli Püspök lakoznak valameddig tart. A' Brüsszeli Ujság Levél-is most Brabántziai timent visel homlokán, de meg-lehet, hogy hamar le-válik. A' Brabántziai Népnek Tanátsolója Agens Van der Noot most Lövenben pompázik. Gróf Trautmansdorffról nevezetes az, hogy az ő Gubernátorságában senkit a' Törvény meg-nem ölt. — Spanyol-ország Septembernek végén esküdött a' mustáni Királynak hűségére: Madridban az ugy nevezett Cortes gyűlés el-ozlott, és senki sem tudja mit végeztek: a' nyomtatásnak szabadsága Spanyol-országban tábra állani láttatik. — Anglia a' maga Királyának 3-dik Györgynek ezen esztendőben meggyógyulását örömmel látta, a' ki az Uralkodásnak Kormányát ismét kezéhez vette. Angliának ezen körül belől való zenebonának idején külső és belső békefsége vólt, de hogy a' külső békefség ezen esztendeig tartós nem leszzen, azt minden jelek mutatják, és az Anglus Kabinét egy által láthatatlan sűrű Kód alatt szorgalmatosan dolgozik. — A' Portugalliai Királyné a' Lisbonában lakó Frantzia Kereskedőktől el-fzedetvén a' zenebonás Leveleket, azokat

azokat meg-égettette, és a' Papok által a' Népet-
tsendefségben megtartani el-nem mulatta. — Dánia,
és Velentze a' múlt éftendőben egy részre sem haj-
lóknak maradtak. — Az Osmani Porta 3-dik Sze-
lim alatt mindenfelől vesztett, a' meg-veretett Nagy
Vezért *Hafsán* Basát a' Diván meg-sinoroztatta; és
ugy láttzik, hogy már a' meg-békélléstől nem ide-
genkedik. — eddig a' vizfza tekintés.

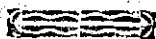
Meg-jegyzés. A' napokban azt olvasám a' hir-
lelekben, a' *Trójánus* hidja jöven példába, hogy
véghetetlen sok idő kivántatik arra, hogy a' fa va-
lamily vizben kövé váljon. Ezen éftendőben,
Selmétz Bányához közel a' *Vikhdái* fürdőben für-
dettem; 's ugy tapasztaltam, hogy abban a' ször-
nyü hév vizben akár mely nemü fa, 7 — 8 éften-
dök folyása alatt Kövé válik. Ezen tapasztalás-
lomból a' jö-ki, hogy a' viznek tulajdonságához
képest egy vizben előbb, a' másikkban későbbre vá-
lik kövé a' fa.

*Mint hogy a' F. M. B. Laudon vizfza-jöveteléről igen
sok Levelék érkeztenek mi hozzánk, tehát e' kö-
vetkezendő Levelet szóról szóra ide iktatjuk.*

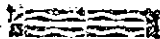
Halas 29. Dec. 1789. — „ Sokszor gyönyörű-
séget találak magamnak a' *Kurir* olvasásában. —
En is hát egy Ujsággal kívánok szolgálni az Urnak,
melyet ha illendőnek itél az Ur, tegye közönséges-
sé; a' dolog rövideden ebből áll: Midőn a' Vezé-
rek' ama Nagy Vezére Báró *Laudon* ő Excellentiája
Belgrádból meg-indúlt, azonnal mingyárt Parant-
solat jött minden Státziókra, hogy készen várják; a'
híri

minthogy ide-is Privilegiált Kis Kun Halas Városába jött oly formán, hogy itt fog ő Excellenciája 18-dik Decemberben hálni. De ezen parantsola ugyan tsak azon napon meg-változott; minthogy a' Nagy Vezér tovább kívánt menni. Vévén há ezen Parantsolatot a' Város Magisztrátusa; mingyárt a' Lakólok közzül ki-parantsolt 24 tsinos és szép Fialat Legényeket, kiknek Vezérek vólt egy Erdemes Sénátor, a' Legények kardosán vóltak, és minnyájoknak fekete Magyar Süvegek, mellyek a' lól és fellyül körül vóltak kötve széles fejer Sellyem pántlikákkal; minden Süvegen pántlikából V. L. betű vólt tsinálva, az az Vivát *Latdon*. Ezek azután ki-mentek a' Város hátárára, ki-mentek velük a' Nemes Districtus részéről két Magisztrátuális Tiszt Urak is kotsin. Midőn a' Nagy Vezér a' Város határához érkezett, mely-is egy métt-föld a' Városhoz mingyárt az Ifjak, kik ott szép rendbe állottanak, fegyvert rántottak, és a' Zászlót melyet magokkal vittek meg-hajtották (ezen Zászló még 1781-ben készült, midőn t. i. a' Kunok a' Pruszszus ellen katonákat állítottak) ezek után szép rendeljövén a' Hintó előtt, a' Városba be-vezették. Ez alatt a' Város Birája az egész Vároft ki-parantsolta, hogy mindenek arra az úttzára mennyenek a' melyen a' Nagy Vezér végig fog menni; a' mint-hogy el-is állották az egész útát két-felől, edgyik Város végétől fogva a' másikig, minden 50 lépésnyire egy egy betsületes ember állott a' nép előtt, mint vigyázó. Ki-állottanak T. Plébános és Prédikátor Urak is, ki-ki a' maga Temploma eleibe ad

Oskolába járó Férj és Leány Gyermekkel, és mindenek kiáltották háromszor *Vivát Laudon!* Bé-
érkeztén a' Nagy Vezér a' Piatzra, megállottak a'
Város Háza előtt, itt a' Biró és a' Sénátorok a'
Hintóhoz menvén, a' Város Fő Notáriusja mondott
egy szép, rövid oráziotskát, melynek rövideden
tsak e' vólt az értelme. Hogy mi örvendünk a'
Nagy Vezérnek a' Törökön vett nagy győzedelmi-
nek, és különösen, hogy itt a' Városunkba tisz-
telhéttyük, 's arra mü bizonyítására tellyes szívvel
szájjal kiáltjuk *Vivát*, az oráziotskát kedvesen vet-
te, mert minden Sententia után meg-hajtotta ma-
gát. Ekkor osztán a' fok nép mely a' Piatzra tó-
dult, háromszor kiáltotta, *Vivát Laudon!* Belzéllett
ő Excellentiája a' Város Birájával, és olly kegyel-
meseséget mutatott, hogy 3 szor 4-szer-is mondot-
ta a' Birónak, tegyék fel a' Süvegeket, de ezt u-
gyan senki sem tselekedte. Minthogy pedig először
úgy vólt, hogy a' Nagy Vezér itt Halason fog hál-
ni; tehát a' Város Birája Vadáfsztatott, és szép all
földi Magyar Kenyereket-is süttetett. Meg-parag-
tsolta azért egy Város Hadnagygyának, hogy ha
a' Nagy Vezér bé-érkezik; tehát a' Szakátsának
vigyen Vadakat és egy pár szép Kenyeret, vitt-is,
de a' Szakáts azt mondotta, hogy addig el-nem
vefzi, mig a' Vezérnek meg-nem mutattyák. Oda
hoz-

hozták hát a' Nagy Vezér Hintójához, ezt me-
látván ő Excellentiája a' Hintóból ki-hajolt,
az edgyik Kenyeret maga el-vette, és a' Hintó
maga eleibe tette, nagyon örülvén az all-földi Ki-
nyérnek. De örült még az a' kis Török Leány-is
mely a' Nagy Vezér mellett ült, és azt mondotta
Excellentiájának látván a' Kenyeret, Rátzul, *Nan*
Gléba? az az a' mi kenyérünk ez, melyre ő Excel-
lentiája felelt: *Nase, Nase.* Miénk a' miénk. Ez-
zel a' Nagy Vezér el-intulván, sok Vivát kiáltá-
sok között el-ment innét *Halasról*, el-kisérték a'
Lovasaink egész két mért-földig, addig a' Helysé-
gig t. i. a' hól azon északai halása rendeltetett ő
Excellentiájának. — Itt mi-nékünk sok menő 's jövő
Méltóságokhoz vágyon szerentsénk, nevezétesen itt
vált e' minap nálunk Méltóságos Generális Gróf
Sztáray a' maga Gránátérossaival, ki-is a' Város
egy Török Zászlóval meg-ajándékozta, melyet Bel-
grád meg-vételeket vett-el a' Törököktől, mely
grátiáját a' Titulált Generálisnak a' Város-is a' ma-
ga Protocolumába örök emlékezetnek okáért bé-
iratta. — Ebben a' Levélben egy szó sem vala
meg-változtatva, a' mint jött úgy megy — nem
szép Magyarágé ez?